

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์: สภาพการเรียนรู้การสอนของโรงเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์สูง
สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอแม่ริม

ชื่อผู้เขียน: นางสาวพิน โสภานุรักษ์ธรรม

ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต: สาขาวิชาประถมศึกษา

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์:

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ศุภวัฒน์	ชื่นชอบ	ประธานกรรมการ
รองศาสตราจารย์วีณา	วโรตมะวิชญ	กรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประสิทธิ์	มัลลาลพอง	กรรมการ

บทคัดย่อ

การทำวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สูง ปีการศึกษา 2535 จำนวน 10 โรงเรียน โดยศึกษาการเตรียมการสอน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การผลิตและ การใช้สื่อการสอน การวัดผลและประเมินผล และการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์ รวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม แบบสังเกต การสัมภาษณ์ครูผู้สอน ผู้วิจัยสังเกตการสอนครูทั้ง 10 คน คนละ 2 ครั้ง แต่ละครั้งสังเกตทุกกลุ่มประสบการณ์ โดยจัดกระทำข้อมูลภายหลังการสังเกตในแต่ละครั้ง ข้อมูลได้ไม่เพียงพอหรือไม่สามารถวิเคราะห์ตีความได้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเพิ่มเติมในการสังเกตในครั้งถัดไปแล้วพรรณนา ซึ่งผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

สภาพการเรียนการสอนของโรงเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สูง ปีการศึกษา 2535 สรุปได้ดังนี้

1. ด้านการเตรียมการสอนของครู ครูมีการศึกษาหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 คู่มือครู แผนการสอนก่อนทำการสอน มีการจัดทำบันทึกการสอน จัดหารายละเอียดเนื้อหาวิชาที่จะสอนไว้ล่วงหน้า มีการศึกษาหาความรู้ด้านเทคนิคการสอน มีการผลิตและจัดหาสื่อการสอนล่วงหน้า มีการเตรียมเครื่องมือวัดผล สื่อซ่อมและเสริมความรู้ เอกสารงานประจำชั้น มีการจัดสภาพห้องเรียนให้สอดคล้องกับเนื้อหาและกิจกรรมก่อนการสอน

2. การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ครูมีการจัดกิจกรรมครบทั้ง 3 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน ขั้นสอน ขั้นสรุป โดยสอนตามจุดประสงค์ที่ตั้งไว้ โดยเน้นพฤติกรรมทั้ง 3 ด้าน ได้แก่ ด้านพุทธิพิสัย ทักษะพิสัย และจิตพิสัย การสอนเหมาะสมกับเนื้อหา กิจกรรม และกลุ่มประสบการณ์ การสอนเน้นนักเรียนเป็นศูนย์กลาง

3. การผลิตและการใช้สื่อการสอน ครูมีการจัดทำและผลิตสื่อ มีทักษะในการใช้สื่อการสอนได้ทุกขั้นตอน คือ ขั้นนำ ขั้นสอน และขั้นสรุป สื่อการสอนเหมาะสมกับกิจกรรมและเนื้อหา มีสภาพใช้การได้ดีและมีความทันสมัย นักเรียนให้ความสนใจสื่อขณะที่ครูสอน

4. การวัดผลและประเมินผลของครู ครูมีการวัดผลและประเมินผลทุกขั้นตอน คือ ก่อนสอน ขณะสอน และหลังจากการสอน วิธีวัดผลและเครื่องมือที่ใช้สอดคล้องกับจุดประสงค์ที่ตั้งไว้ ครูนำผลการวัดผลและประเมินผลไปใช้ในการปรับปรุงการเรียนการสอน และตัดสินใจผลการเรียนตามระเบียบการวัดผล

จากการวิจัยพบว่าโรงเรียนทั้ง 10 โรงเรียน ได้จัดกิจกรรมเสริมอย่างต่อเนื่อง คือ การจัดกิจกรรมเพื่อนช่วยเพื่อน จำนวน 3 โรงเรียน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้สื่อการสอนของศูนย์วิชาการกลุ่ม จำนวน 3 โรงเรียน การสอนโดยใช้ชุดการสอน จำนวน 2 โรงเรียน การสอนโดยใช้ห้องศูนย์คณิตศาสตร์ จำนวน 1 โรงเรียน การสอนโดยเน้นการสอบ จำนวน 1 โรงเรียน ซึ่งแต่ละกิจกรรมส่งเสริมให้นักเรียนได้รับความรู้และฝึกทักษะ โดยเน้นนักเรียนให้เป็นศูนย์กลางการเรียนรู้เป็นส่วนใหญ่

Thesis Title: Teaching and Learning Conditions in High Achievement
Schools under the Jurisdiction of the Office of
Mae Rim District Primary Education

Author: Mrs.Saipin Opanulksatum

M.Ed. : Elementary Education

Examining Committee:

Assist.Prof.Supawat Cheunchob Chairman

Assoc. Prof.Weena Warotamawit Member

Assist.Prof.Prasit Malumpong Member

Abstract

This research was aimed to investigate the conditions of teaching and learning in 10 Prathom Suksa 6 high achievement schools in the academic year 1992. This study concerned with instruction preparation, teaching and learning activities, producing and using materials, measurement and evaluation, and extra supplementary activities. The data were collected by applying a questionnaires, direct observing and teachers' interview. The researcher observed ten teachers where each teacher was observed twice in teaching all areas of experiences. Extra observations were employed if the data of any teacher were found incomplete.

The results were as follows:

1. Instructional preparation. Teachers studied the Elementary Education Curriculum B.E.2521, teachers' handbooks, instructional planning. They prepared lesson plans and studied contents of subject areas, studied teaching techniques, prepared and produced instructional medias beforehand. They also prepared instruments for measurement, remedial teaching, supplementary materials for their pupils. They decorated classrooms according to contents and learning activities in advance.

2. Teaching and learning activities. Teachers performed activities in all three steps of teaching, namely; introductory, teaching process, and conclusion according to learning objectives. Emphasis were placed on three domains of learning behavior; the cognitive, the affective, and the psychomotor domain. Teachers' performances were found suitable for learning contents, learning activities, and learning experience areas. Teaching process emphasized student-centered.

3. Production and application of instructional medias. Teachers provided and produced their own teaching medias. They were skilled in using instructional medias in every step, such as introductory, teaching, and conclusion. Instructional medias were workable, up-to-date and suitable for learning activities and contents. Students were interested in teaching medias which their teachers used in teaching.

4. Teachers' measurement and evaluation. Teachers measured and evaluated every step of teaching; before, during, and after teaching. The method and instruments used were in agreement on stated instructional objectives. They used results of measurement for their teaching improvement. They also evaluated students' learning according to the rule of educational evaluation.

In addition, the findings also revealed that all 10 schools studied continually provided students with extra supplementary activities. The number of schools provided those activities were as follows: Three schools conducted "Friends Support Friends" activity, another three schools used learning materials provided by the cluster school academic resource center, and the other two schools applied learning packages for instruction. One school emphasized examination for instruction. However, most supplementary activities which encouraged students to gain knowledge and skills emphasized students-centered approach.